

Akik sztondulnak, azok velem vannak

Egypercesek a református drogmisszió 30 éves történetéből

Akik sztondulnak, azok velem vannak

Egypercesek a református drogmisszió 30 éves történetéből

ÍRTA ÉS SZERKESZTETTE: KUBISZYN VIKTOR

Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió,
2014.

© Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió, 2014.

© Kubiszyn Viktor, 2014.

További szerzők: Nerada Mátyás (Pár lépés távolság),

Seres Ildikó (Mert kell egy hely),

Vajda Zsófia (Csajok és pasik)

Viktor

Idén ünnepli létrejöttének harmincadik évfordulóját a Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Missziója (KIMM). Ami igazából drogmisszió, évtizedek óta drogosokkal foglalkozik, ma már az eltereléstől kezdve a rehabilitációig. Jelenleg négy helyszínen működik: a Válaszút és a Tisztás Budapesten, a drogterápiás otthon Ráckeresztúron és egy komplex iroda Dunaújvárosban.

Harminc emberrel beszélgettem, mindannyian munkatársak a drogmisszióban, ki harminc, ki húsz, ki egy éve csinálja. Mindegyik beszélgetéstől kaptam, és írtam. Nem interjúkat, nem egyes szám első személyű monológokat, hanem novellákat. Történeteket. Nem pont így történt minden a valóságban, de nem is a dokumentálás volt a cél, hanem a lényeg átadása, ami a jelenségek mögött húzódik meg.

Szabadkezet kaptam az írásra. Ugyanazt kaptam a missziótól, mint a terápiámon 2009–2010-ben, és amit kapok azóta is: bizalmat és szabadságot. A drogmissziót hívó emberek működtetik. Az alábbi történetekben sehol sem hangzik el Jézus Krisztus neve, és Istent is csak akkor formáltam mondatba, ha már elkerülhetetlen volt. Miért? Mert a drogmisszióban nekem az alapélményem az volt mindig is, hogy itt nem a duma megy az Úrról, hanem ő valóban jelen van és gyógyít. Annyit és annyian dumálnak Istenről és az evangéliumról, hogy inkább bemutatni szerettem volna, megjeleníteni, nem hozzátenni pár üres mondatot, aminek a végén ott virít egy elkoptatott szókapcsolat. Az evangélium a legszebb dolog, ami történhet és történhetett velünk. Örömhír arról, hogy szeretve vagyunk, de kajakra. A létezésünk jogán.

„A mellékelt novellák rövidegük ellenére is teljes értékű írások”, mondja Örkény István, az egyperces novellák műfajának megalkotója. Terjengősség és túlmagyarázás helyett utalás és felvillantás, bonyolult oknyo-

mozás helyett jelenetflessek. Ennek megvan az a veszélye, hogy nem minden érthető elsőre, de ha másodjára sem, akkor az nem az olvasó hibája, hanem a szövegé. Én ugyanakkor reménykedem, hogy sikerül átadni valamit abból a rengeteg értékből, bukásból és sikerből, tragikumból és örömből, ami a KIMM útját kísérte az elmúlt években.

Köszönöm a figyelmet és az életemet a most 30 éves KIMM-nek, és köszönöm, hogy megírhattam ezeket a történeteket. Az Isten éltesse titeket sokáig!

Kubiszyn Viktor

Akik sztondulnak, azok velem vannak, tiszteletes úr!

A fiatal lelkész nő a barátait figyeli.

Voltak vagy negyvenen közülük a karácsonyi istentiszteleten. 1984-ben já-runk. Az a bőrkabátos, felnyírt hajú fiú becsukott szemmel mosolyog, a feje jobbra-balra billeg. Mellette a lány, aki a lelkész nő irodájában szokott aludni az asztal alatt, hogy kipihenje az éjszakai csavargást – szigorúan 10-től 16-ig –, úgy tűnik, békés álomba merül a fiú vállán, a szája szélén nyál és hab rezeget.

A lelkész nő segíteni akart. A Kallódó Ifjúságot Mentő Misszióban dolgozott már három éve. Szabad kezet kapott.

– Esperes úr, a Kallódó Misszióban mit csináljak?

– Amit akar, angyalom.

Elkóborolt diákokat keresett, de drogosokat talált mindenhol. Valahogy ők csapódtak hozzá. Három éve még többen voltak. Magában számol. Nyolcan haltak meg azóta. Csupa keménydrogos. Mi is megy náluk? Hydrocodin intravénásan, Gracidin, Noxyron, Coderit és Codein. Morfin. Ópiumálmok. Máktea és lengyel kompót.

„Az Úr születése a megváltás kezdete” – mondja a lelkész a pulpituson.

Karácsonyi áhítat 1984 telén. A lelkész nő körbenéz. Üveges tekintetek mindenfelé. „Mindenkinek sztondul, akit én hívtam meg” – állapítja meg a lelkész nő. „Ez az éjszaka sosem múlik el, ez a nap sosem kel fel Budapesten” – motyogja egy srác.

Így született meg a drogmisszió, egy átsztondult karácsonyi áhítat alatt.

(Eszter)

Éva

A srác, akire várunk

Amikor először találkoztunk, tizennégy éves volt.

Gyönyörű cigány fiú hollófekete, majdnem derékgig érő hajjal és csillogó fekete gombszemekkel.

– Nem lehet velem az anyaoththonban – mondta a nő, akivel jött. Hét-gyermekes anya. Az indiánhajú a legidősebb gyereke, de már elmúlt tizenhárom, az otthon nem fogadja be. – Nem tudok vele mit csinálni. Nagyon jó gyerek, tudja, de az utca elrontja. Megy az idősebbekkel, és mindenféle zűrbe keveredik.

A fiú csak vigyorgott, és egy tollal játszott, amit az asztalon talált.

Pár hónap múlva lejött magától. Beszélgetni. Keresi a rendőrség, mert mindenféle rablásokba keveredett, jó buli, és kell a pénz. Elvenni ezt-azt másoktól, akiknek több van. Most mi azzal a probléma?

Tizenhat évesen rehabra ment pia és fű miatt, meg mert kezdték utolérni az ügyei. Az ügyek, amik csak olyan papírízű, rossz minőségű nyomtatópatron-szagú szavakként lebegnek, mint garázdaság, lopás, betörés, súlyos testi sértés. Mokány kis srác, gyönyörű, hollófekete hajjal, és üt, ha kell, ha nem. A rehabról lelépett, gyerek volt még a sok kannibál között.

– Sziasztok, kérlek, segítsetek rajta! – mondta, amikor egy idősebb, kitetovált férfit ráncigált le a lépcsőn. Az apja volt. – Sokat iszik, és eljátszik mindent. Segíteni kéne rajta.

Az apa körülnézett, és elkezdett beszélni. Meghallgattuk. Aztán nem jött többször. Hosszú ideig a hollófekete hajú, gombszemű fiú sem, mert börtönbe került.

Sok új tetoválással és hatalmasra tágított fülcimpával állított be újra. Beleférne egy gumibot is a fülén lévő lyukba.

Ránk vigyorgott.

- Netezni szeretnék. Hogy vagytok?
- Netezz nyugodtan. Te hogy vagy?
- Hiányoztatok – mondta, és elkezdett mesélni.

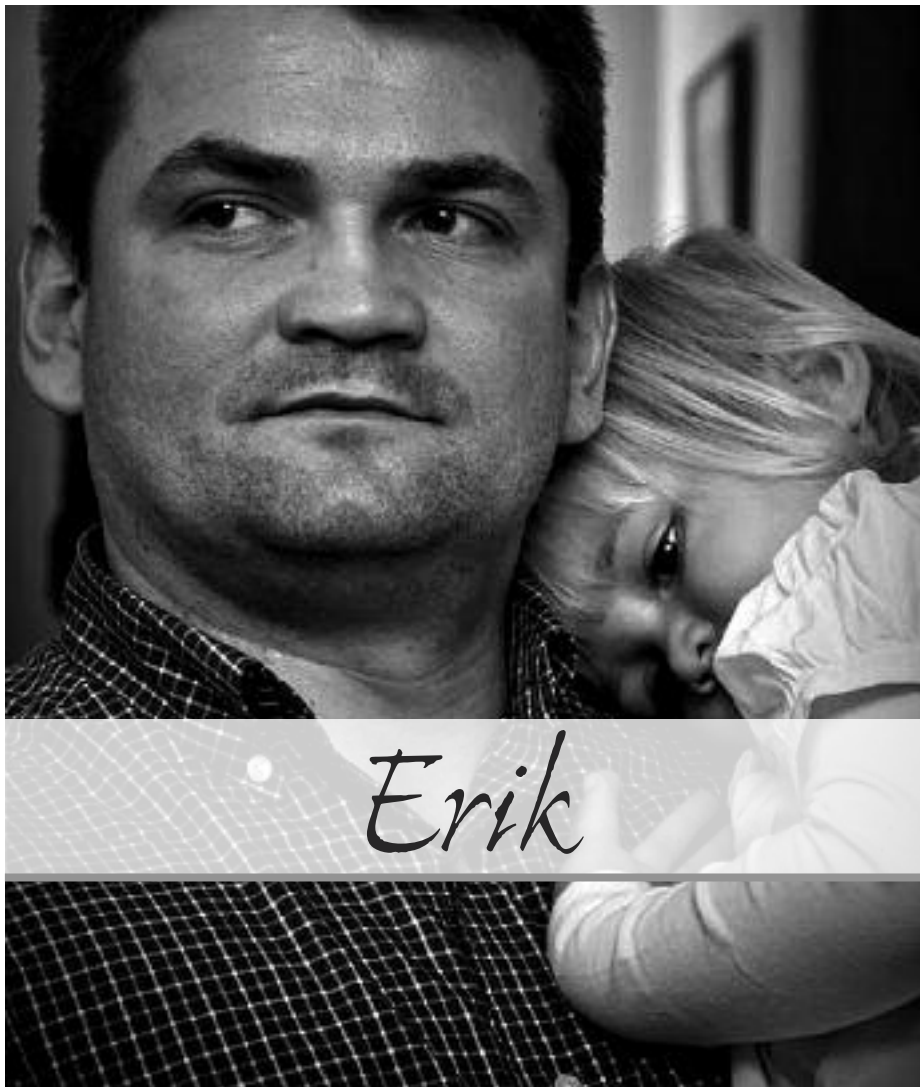
Az erőszak barázdákat vágott már az arcára, az ital és a dizájnerdrogok kimerevítették a tekintetét. De ha vigyorgott, ugyanaz a kiskölyök bújt elő belőle, akit először hozott ide az anyja.

Hat év telt el azóta. Mi ebben a siker?

Hogy él. Hogy lélegzik. Hogy lejön.

Mi itt vagyunk, és várjuk, hogy segíthessünk neki, ha egyszer változni akar.

(Éva)

Erik

Trodai ügyek

Ahhoz, hogy bejuss, be kell csöngetni.

Aztán lemenni a lépcsőn. Már ott is vagy. Jobbra a tűcsere, balra számítógép, bentebb pedig a munkatársak, akikkel lehet beszélgetni, akik segíthetnek.

Van, aki nem találkozik a kliensekkel minden nap, mert például az egész hely gazdasági ügyeit intézi. Ügyvezető. Úgymond. Egy másik helyiségben, elszeparálva, két emelettel feljebb.

Persze a kíváncsiság néha lehozza. Izgalmasak a számoszlopok is – milyen izgalmasak ám! –, de a hús-vér tapasztalat, a leszédülő heroinisták, dizájneresek, füvesek, szülők és feleségek és testvérek és exdrogosok és mindenki más aurája, kisugárzása, szavai is tapasztalatot jelentenek. Olyan tapasztalatot, ami megcsavarja az ember lelkét, gondolkodását, világnézetét.

Régi emlékek, kapcsolódások, fiatalság, fless, dzsanki duma és vagányság, meg persze az árnyoldal is egyből.

Ítélezés? Persze. Azonnal. Rögtön. Erre vagyunk nevelve, erre kódolt az iskola, a munkahely, a szülők, mindenki. Ha ítélezzel, attól *te* erősebb vagy. *Te* jobb. *Te* vagy a király.

Ritkán jár le, mert nincs igazi dolga a kliensekkel. De már meghallgatja őket, egyre többet diskurál velük, pedig nagyon el tudná ítélni őket. Osztotta régen a barátait is, akik nem jól választottak, és mindig csak mélyebbre mentek. Ő ezt ebben a formában el sem tudta képzelni... Hogy ilyen gyenge legyen. Mégis. Azoknak is „segített”. Mégis. Állandóan velük volt.

Ma már háromgyerekes családapa.

„Azért jelentkeztem ide, mert megláttam egy hirdetést, igen.”

Drog, misszió, református.

„Igen, azt hiszem, hívő vagyok.”

A tūcsere előtt álldogál, és birizgálja a szórólapokat. Nézi a srácokat, akik tūre várnak. Volt itt múltkor egy, akivel elég jót beszélgetett. Szanaszét varrt, lefogyott, tályogos bőrű gyerek, de mondott valami olyasmit, hogy korábban sportoló volt. Hogy kerül a tūért sorban állók közé egy élsportoló? Milyen ez a világ? Būdösek, retkesek, kettőig nem látnak. Mégis. Valamiért ott van, és nézi őket. A tekintetüket.

A lefogyott, koszos fiú meg van rogyva, az ügyvezető a tūcsere mellett támasztja helytelenítően az ajtófélfát.

– Na, szevasz.

– Helló.

– Hogy vagy? Rég fürödtél, ahogy elnézem.

– Rég. Az utcán elég nehéz.

– Ez higiénia. Az embernek adnia kell magára, akárhol van. Tényleg sportoltál? Mit?

– Profi atléta voltam. Aztán történt pár dolog. Tudod, hogy van ez.

– Mi történt?

Hosszan beszélgetnek. Aztán talán még egyszer vagy kétszer összeakadnak a tūcserenél.

Múlnak a hónapok, de a srác nem jön többé.

Pár hónap múlva minden munkatárs lemegy a rehabra, ahova segítenek eljutni a budapesti munkatársak mindenkinek, aki meg akar változni.

Olyan a rehab, mint az iskola, ahol előtte dolgozott. Ismerős légkör. Valamiért. Valamiért otthon érzi magát.

Ott van a srác is, aki valaha profi atléta volt. Odamegy az ügyvezetőhöz.

– Sokat jelentett nekem, hogy beszélgettünk akkor párszor. Köszönöm.

Ölelés. Ez olyan rehabos.

Hivatalosan semmi dolgom velük – gondolja. Fulljózanság. Tiszta élet. Gazdasági ügyek.

Aztán elmosolyodik.

(Erik)

Anna

Kérjük, hogy drótot vagy dealert ne innen hívj!

A férfi leszédül a lépcsőn.

Régi ismerős.

– Munkaügyben csöröghetek?

– Persze.

A férfi tárcsáz.

Komolyan, ahogy komoly munkakeresőhöz illik. Rezeg a füle, rezeg a nyaka, rezeg minden porcikája, a lábával valami fura ritmust dobol. Pár napja nem fürdött. Rágja a szája szélét.

Végre felveszik.

– Jó napot kívánok, a munka miatt telefonálok. Megvannak hozzá a szerszámaim, igen, minden, ami kell – mondja affektálva.

A vonal másik végén beszélnek.

– Mondom, megvan minden. Bárhova oda tudok menni.

Megint mondanak valamit. A férfi lába most nem dobol semmilyen ritmust. Megmerevedik, aztán elernyed. Végül normális, spanos hangon beszél a telefonba.

– Miért b...meg, tré van?

SNITT

I.-vel már a kezdetekkor találkoztam.

Az első emlékem róla, amikor a Válaszút előterében, a piszkos piros műbőr fotelben ültünk hosszú ideig, s ő sírt elkeseredetten... Mesélt az öngyilkossági kísértéséről, az aranylövésről, az édesanyja elvesztéséről. megszerettem ezt az aszkétikus alkatú, vörös bőrű, fiatal felnőtt csavargót... Aztán Ráckeresztúron is próbálták szárnyaik alá venni, felnöveszteni. Aztán a Válaszútba jött fejlesztő-előkészítő munkakörbe. Főzött, ajtót nyitott, takarított.

Aztán vonzotta Győr, a tűzfészek...Visszaesett. És azóta megint Buda utcáin bolyong kapucnis pulcsiban, s naponta letéved a Válaszútba. Van, amikor félrevonulunk az imaterembe, beszélgetünk. Kifejezi szeretetét. Mindig aggódok érte, mint egy anyuka. Tudom, hogy sokat jelent neki az a kapocs, ami hozzánk köti, s ez felelősség nekünk. Mi nem hagyjuk el, számíthat rám, én figyelek rá, csak jelezze, hogy szüksége van valamire...

(Anna)

Lajos

Magvetésforgó

Megtört, vékony, alig él. Koszos, mocskos, büdös. Túért jött.

Én épp befordulok az ajtón, néhány papírért jöttem le az irodámból.

Rám néz. Szemében a felismerés fénye csillan.

– Te, emlékszel, mi milyen jókat beszélgettünk bent?

– Hát hogyan emlékeznek. Persze.

A férfi örül, hogy felismerem.

„Nem a bűnösség a lényeg, hanem a felelősség. Te vagy az életedért felelős.” Sokszor tartottam már a börtönökben elterelést, önismereti csoportot a kannibáloknak. A negyvenkilós férfi a Venyigéből ismerős. Egy emberevő, százhusz kilós toronyra emlékszem, ötvenes karral, szigorú tekintettel. Ő volt akkor a körlet egyik nagymenője.

Egy szót sem szólt a tíz alkalom alatt. Csak ült ott, mint egy tetovált kőbálvány.

– Megváltoztál – mondom neki.

– Meg. Itt kint azért vannak nehézségek – mondja a férfi, miközben a táskájába teszi a tiszta fecskendőket.

– Nehézségek mindig vannak.

– Jókat beszélgettünk bent, remélem még fogunk.

– Gyere bármikor hozzánk.

A negyvenkilós férfi kicsoszog. Egy mag kicsírázott a kémiai szerektől lyukacsossá szaggatott agysejtek között.

Én megyek fel tárgyalni egy nagyon fontos emberrel, mert a hely vezetőjeként ez az én feladatom.

(Lajos)

Az elején nagyon untam, de már nem bánom annyira

A huszonéves, szőke tájépítészmérnök mély levegőt vesz, és végignéz a körülötte félkörben elhelyezkedő embereken, akiknek láthatólag semmi kedvük se itt lenni, se megszólalni, egyáltalán, néhányuknak, úgy tűnik, a létezéssel szemben is vannak fenntartásai.

A tájépítészmérnök korábban kerttervezéssel és környezetvédelemmel foglalkozott, aztán rájött, hogy az emberek védelme sokkal fontosabb. A lélek nagyon sérülékeny szerv, ajándékba kaptuk, meg kell becsülni. A tájépítészmérnök már évek óta emberekkel foglalkozik, elvégzett pár ezzel kapcsolatos iskolát is, de a lényeg sosem az iskolákon múlik, hanem azon, ahogy a másokra nézünk.

Körbenéz.

Itt vannak a legkevésbé motivált emberek. Nemhogy a leállásra, a változásra, úgy *en bloc* bármire. Nem pukkantak le még, talán soha nem is fognak, mert fenntartja őket a háló, amit képmutatásban szőnek köréjük és ők önmaguk köré, de már nem is adja a motyó se annyira, legyen az fű, MDMA, dizájnerszutyok vagy bármi. Visz a mókuserék. Az egyikén még látszik, hogy élvezi. Édes kis tizenhat éves.

Budai elit gimiből egy szőke rasztás fiúcska a nyolckeres cigánygyerek mellett ül. Vigyorognak. A szemüveges műszaki egyetemista a lábbilincset viselő afgán menekülttel spanol, aki házi őrizetben van. Nem lábbilincs az, hanem bokapánt, mondja az informatikus, szar amúgy az idegenrendészet számítógépes rendszere, két perc alatt feltörhető, majd megmutatom. A

huszonéves afgán bólogat, az egész világot kéne feltörni, és beengedni a marslakókat, ők is jobb fejek lennének, mint az egyenruhások, ez látszik a szemében.

Szmókerek. Partydrogosok. Egy spangli miatt. Száz spangli miatt. Mit keresünk itt?

Se betegségtudat, se önismeret. A dzsankik legalább már látják, ahogy kikönyököl a halál a tükörben. Lebeszélni bárkit is arról, hogy ne csinálja, amit úgy érez, hogy jó neki? Esélytelen. Meg nem is korrekt. Csináljad, haver, a te életed. De ezt például nem árt tudni, hogy a te életed. Nem az apádé, nem a haverodé, nem műmájér kivarrt lekvaré a tévében, hanem a tied. Sokan elfelejtik, hogy van egy életük, amiért ők felelősek. Innen indul a buli.

Tudatosítás.

Konfrontálni, oltani, ijesztgetni, hazudni felesleges.

Mesélj magadról!

Ki vagy te?

Mit szeretnél? Hogyan érzed jól magad? Mik az álmaid? Mik a terveid?

Miért teszed? Miért jó? Mi a rossz benne? Ne vetíts, haver, láttam én már sok filmet itt a szobában, mind ezzel a kényszeredett, önbecsapó vigyorral indult.

Mikor éreznéd, hogy ez már gáz?

„Ha utcán kéne csinálnom.”

„Ha a barátnőm berágna.”

„Velem soha nem történne ilyen. Én tudom kezelni a dolgokat. Sosincs gáz.”

Mert jó, nincs semmi baj velem, sokkal jobb, mint ha innék, undorító alkoholisták, a tanárom is az, az apám főnöke is az. Nézd meg azt a rendőrt,

látszik a fején, hogy pálinkát főz otthon. Békésebb vagyok utána, és tudok aludni. Nem hányom össze magam, nem akarok megölni senkit. Képmutató ez az egész ország, nekem elhiheted.

Én elhiszem, de az életedért nem az ország a felelős, hanem te. Kezdjük innen. A boldogságod nem múlhat a körülményeken.

Semmi változás? Nem baj.

Az elején szétuntam magam, a végén már nem annyira. Voltak fajin részei – mondják a végén.

Ha sikerült valamit megpiszkálni, már megérte.

(Csilla)

Country music

A kicsaj hat éve van a popszakmában. Ártatlannak tűnik, kedves, nyitott, és nyomja a szöveget, mint a gép. A haja most épp két copfba van kötve indián bőrékszerekkel. Vár.

Meleg tavaszi nap van odakint, bent az irodában erre csak a beszűrődő napfénycsíkokból lehet következtetni. Nemrég lett vége a télnek, enyhe volt a szakértők szerint, de aki az utcáról jön be tűt cserélni, annak minden tél hideg.

A várakozás itt olyan, hogy vagy jön, vagy nem. Hiába beszélitek meg, egyeztetitek le, írod be, írja fel ő is, jegyzi meg, ígéri, hogy *perszehogyittlesz*, ezt sose lehet tudni. Drogosok, na. Akire az indiáncopfos, átható tekintetű lány vár, már nem először jön. Már ha jön.

Megvan a közös múltjuk. Először évekkkel ezelőtt szédült le, bandanával a fején, hátamonaházam hátizsákkal, bakancsban, több hét utcai lerakódásával a ruháján, vérnyomokkal, alkohol- és nitrohigítósaggal. Hideg volt kint, melegedni akart. A Moszkva térről érkezett, nem jött túl messziről, de távol volt fejben. Sokáig. Melegedett, kinyújtottatta a tagjait. Már elmúlt harminc.

Aztán jött tiszta tűért. Harmincon felül már odafigyel az ember az egészségére. Aszkorbin, vatta, tiszta tű. Sok tiszta tű. Harmincon felül mit kezdjen magával az ember az utcán? Hogyan lehet onnan visszatérni a melegbe? Nem kérdés, sehogy, kell egy kinyújtott kéz, amit meg lehet ragadni. Különben elsodor az ár, egyre mélyebbre visz a sodrás, és előbb-utóbb egy alattomos örvény leránt oda, ahonnan már nincs visszaút. A pokol előtt félcentivel sikerült elkapni azt a kezet. Harmincon felül már nem könnyű észrevenni, ha valaki nyúl felénk, és a megragadáshoz is bátorság kell.

Beszélgettek.

Hepatitisszűrést intézett a férfinak a lány, kiderült időközben, a névnapja a férfi születésnapjára esik. Egyre több vívódás jött felszínre, múltak az évek, a férfi az utcán lakott, lejárt. Életmód és életművészet.

Egyik nyáron a Városmajorba ültek ki beszélgetni. Az utca megpárolja az embert, kifacsarja és kiöklendezi. Aztán a férfi elment Zsibrikre, egy távoli rehabra, és öt hónapot ott volt. Megváltozott, de újra az utcán élt utána. Az évtizedek és a rutin. Hozta le a moszkvásokat a lányhoz beszélgetni, bibliacsoportha, zsíros kenyeret enni. Sírtak. Az utcán néha elérékenyül az ember. Múltak a hónapok, apró lépéseket tettek, a férfi az utcáról egy szálóra került, most már újra tanul 38 évesen, dolgozik, eljegyzett egy nőt. Múltak a hónapok. Nyár volt, aztán tél, most tavasz van megint. A mai napig visszajön, és beszélgetnek...

A lány vár. Country szól a fülében hangtalanul, egy dallam, amit nemrég hallott. A copfjával játszik.

(Dorka)

Matyi

Pár lépés távolság

Mindig volt pár lépés távolság falu és Misszió között. Voltak esetek, hogy nagyokat kellett lépnünk. Jó időkben aprókat, régebben talán nagyobb volt a távolság, mára meg mintha lecsökkent volna.

Amit ezzel kapcsolatban szeretnék elmesélni, valamikor – mai szemmel már nagyon-nagyon rég – a 1990-es évek közepén történt, amikor még lényegesen kevesebben függtek szenvedélyesen drogoktól, még kevesebben jelentkeztek terápiás kezelésre, és talán kevesebbet tudtunk a segítségért hozzánk fordulókról is.

Egy ház a falu közepén, a házban egy sokak számára ismeretlen terápiás közösség, ami élte a maga életét, tette a maga dolgát mindössze pár lépés távolságra más házaktól. A falu népe is tette a maga dolgát, dolgoztak a földeken, nevelték az állataikat, vetettek, arattak, mindössze pár lépés távolságra a terápiás közösségtől.

Tavasszal kora reggel frissítő volt beleszippantani a levegőbe, rácso-dálcózni a határ virágba borult mezőire, a szomszédos kertekre.

Egy nap aztán észrevették a srácok, hogy mindössze pár lépésre a szomszéd mákot ültetett, és már csak néhány napot kell várni...

Volt, aki a metszésre szavazott, mások a teára esküdtek, csak olyan nem akadt, akit nem mozgatott meg valamilyen formában a hír.

Felpezsdült az élet, és dönteni kellett: hogyan tovább? Úgy döntöttünk mi, munkatársak, hogy átmegyünk a szomszédhoz, beszélünk a szenvedélybetegségek kezeléséről, a függőségek felszámolásának nehézségeiről és a sóvárgás erejéről. Beszéltünk az ablakainkból elénk táruló mákföld látványának a közösségre gyakorolt hatásáról, és arról a szándékunkról, hogy

kifizetnék a várható termés értékét, cserébe szívesen kihúznánk az összes mákot.

Ez volt az egyik olyan időszak, amikor az a pár lépés távolság érezhetően lecsökkent a falu és a terápiás közösség között.

Aztán a vihar elült, a mindennapok visszatértek a rendes kerékvágásba. Voltak, akik sikeresen befejezték a terápiát, voltak, akik nem jártak a végére, és voltak, akik akkor is a terápiás közösségben voltak, amikor a következő évben számtalan család szinte csak mákot ültetett, mert valahogy szárnyra kelt a téves hír, hogy a Misszió mindenkitől felvásárolja a mákot, és előre kifizeti a várható hasznot.

Így élt falu és Misszió pár lépés távolságra, így dolgoztunk, tanultunk, segítettünk, így igyekeztünk boldogulni egymás mellett.

(Matyi)

Zénó

Közlekedőedények

Egyszer volt, hol nem volt, nem messze Budapesttől, de nem is túl közel hozzá, volt egy kis falu. Abban a faluban, valahol a közepén, volt ott egy különös kis parasztház is, még különösebb lakókkal. Mindig más lakók voltak, nagydarab, tetovált vagy éppen vékony, élőhalottnak kinéző fiatalok, akik aztán kisimultak és megnyugodtak. A kilencvenes évek végén járunk, heroinrobbanás van Budapesten, érkeznek a lakók, egyre fiatalabbak, egyre közelebb a kamaszkorhoz. Egy idős drogos se túlságosan érett, egy fiatal meg pláne nem.

Nem volt szakmai program. Nem volt orvos. Nem voltak profi pszichológusok, pszichiáterek, okos emberek, akik elemezték, értelmezték volna a „betegséget”, és megállapították volna receptet a megfelelő távolságtartással a klienstől. Voltak segítők, és volt egy kis parasztház. Csak a kapcsolat volt. Emberi kapcsolat. Ránézel a másikra, és elfogadod. Nem azt nézed, hogy tudod lenyomni, felébe kerekedni, kiszívni a vérét, hanem azt, hogy él. Lélegzik. Mint te. Testvérek vagytok.

Terápia sincs nagyon, a szó klasszikus, közösségi, programszerű értelmében. Nincs modell. Együttélés van. Nagyjából kötött program, főzés, beszélgetés minden este. Csoportok. Bibliaóra.

A főzés felelősség. Egyrészt kell kaja mindenkinek, másrészt megvan annak a maga folyamata, ahogy azt a normális emberek csinálják – előkészítés, akció, elpakolás. Mindenki belerázódik előbb-utóbb. Persze mint mindent, itt is lehet rövidíteni. Héjastól bele a krumplit, ha meguntad a hámozást. Lincshangulat. Legközelebb már nem teszel ilyet. A közösség, akármilyen kicsi is, tud nyomást gyakorolni. A kábítószerfüggők megszok-

ták, hogy mindenre van gyors és azonnali megoldás. Lehetőleg különösebb energia-befektetés nélkül, minél egyszerűbben és minél elegánsabban oldjuk meg. A cél, hogy le legyen zárva a történet.

– Figyi már.

– Na.

– Hol az a nagy lábos?

– Melyik?

– A nagy. Tudod, amiben levest szoktunk főzni.

– Nem tudom, legutoljára odaégett benne valami. Azóta nem láttam.

– És a kanna?

– Milyen kanna?

– A zöld kanna. Egy hete nem láttam.

– Mit tudom én, kérdezd meg a többieket. Nem követem a konyhai cuccok életét. Elég nekem a sajátom.

– Az az edény sincs meg, amiben szűrni szoktunk.

– Ki szokott szűrni?

– Mindegy, menjél pihenni.

Főzni általában még szeret az ember. Mosogatni már kevésbé. Megvan annak a maga meditatív szépsége persze, amikor állsz a csobogó víz előtt, nézed, ahogy belepi a hab a mocskos edényt, sikálod, tisztán kiveszed, és eltölt a jól végzett munka delejes öröme. Ám van, amikor az a rohadt mocsok makacs. Makacs mocskot sikálni egy ideig lelkileg építő hatású, pláne ha a végén eltűnik. De ha nem, akkor inkább lelkileg romboló, összezuhan a motiváció, emelkedik az adrenalin. Már nem tudni, kinek jutott eszébe akkor a konyhán a három kreatív anyag közül, hogy van erre egyszerűbb megoldás is. Nem jössz le? Hülye mocsok, elásunk. Edényestől.

Így kezdődtek a rejtélyes eltűnések. Senkinek sem tűnt fel, hogy bármi is eltűnt, hiszen az elmosogatható edények a helyükre kerültek, tisztán, csillogvavillogva. A makacsabbja ment a kertbe, rá pár centi föld, és helló. Az elején még nem tűntek fel az eltűnések. Aztán egyre többen végeztek a tömegsírban.

– Srácok, helyzet van.

– Na.

– Az a helyzet, hogy egyre kevesebb az edény a konyhában. Már majdnem a fele hiányzik. Kicsik, nagyok, mindenfélék. Várom a megoldást.

– Elmenekültek.

– Közeledik az invázió.

– Besurranó tolvajok.

– Eladtátok mákér'.

– Sráááácok! Ne nézzetek madárnak! Valaki tudja, hogy mi történik itt?

Valakik tudták. Egymásra néztek. Végül is mi bajuk lehet? Teljesen logikus, amit csináltak. Igaz, hogy kevesebb az edény, de ami maradt, az legalább tisztán van a polcon. Végül az egyik, a legfiatalabb a három ötletgazda közül, megszólalt.

– Az igazság odakint van.

– Ne kend az ufókra, légy szíves. Ez nem az X-akták.

– Kajakra. Kint vannak a kertben.

– A kertben? Mit keresnek a kertben?

– Hát igazából a föld alatt vannak.

– Tessék?

– Szóval volt néhány makacs szennyeződés, ami sehogy se jött le, és gondoltuk, azoknak már mindegy, szóval hogy ne legyenek így koszosan szem előtt, elástuk őket.

- Elástátok.
- El.
- Mennyit?
- Hát nem számoltuk, ez így hónapok alatt volt.
- Remek megoldás.
- Ugye? Mondtam én, hogy nem kell parázni.
- Az a hátránya, hogy azokat az edényeket nem lehet használni, ha a föld alatt vannak. Az oké, hogy nincsenek szem előtt, de miben fogtok így főzni?
- Maradt elég.
- Azt hiszem, beszélgetnünk kell.

Másnap a három fiú szomorúan ásott a kertben. Szomorúan, mert a felére sem emlékeztek annak, hogy mit hova ástak el. És szomorúan, mert amit kiástak, és még nem rohadt szét, azt addig kell majd sikálniuk, amíg újra nem ragyognak.

Egy idős drogos se túlélte, egy fiatal meg pláne nem.

Egyszer volt, hol nem volt, nem messze Budapeستől, de nem is túl közel hozzá, volt egy kis falu. Abban a faluban, valahol a közepén, volt ott egy különös parasztház is, még különösebb lakókkal. Már rég lakatlan, mert eltelt több mint egy évtized. De a különös lakók megmaradtak. A falu szélén egy új, hatalmas, villaszerű, emeletes épületben élnek, az új Házban. Többen laknak ott, és szervezettebben folyik a terápia, mint a régi időkben. A legfiatalabb fiú, aki sose felejt el azt a sikálást, már jó ideje mentor az új házban, tinikkel foglalkozik, és sokatmondóan felhúzza a szemöldökét, ha arról kap hírt, hogy kevesebb az edény a konyhán, mint volt.

Ha valaki, ő aztán tudja a megoldást.

(Zénó)

Krepsz Jani

Problémamegoldás

Az ügyvezető igazgató telefonja újra csörgött. Sóhajtvá felvette.

– Igen?

– Halló. Stressz? Tudunk most beszélni?

Az ügyvezető igazgató körbenézett. Lágyan hajladoztak a távolban az enyhe széltől a fák, a nap előtt épp egy báránnyelű suhant lassan, csend volt, nyugalom, béke.

– Hát most nem igazán. Alig van térerőm.

– Tessék?

– MONDOM, RECSEG A VONAL. Épp egy mezőn vagyunk.

– Tessék? Mezőn? Mit kerestek egy mezőn?

– Elfogyott a szóda a Házban. A szódagépbe kellene palackot szerezni. Csend volt, épp csak a tücskök ciripelése hallatszott.

– Szóda? És akkor miért vagytok egy mezőn?

– Fogalmunk sincs, hol vagyunk, és fogalmunk sincs, mit keresünk itt. A búzatábla közepén semmi sem rezdül.

– Eltévedtetek?

– El. Visszahívlak később, jó?

–Jó. Sok sikert!

Két óra múlva bugyogott a friss szóda az újonnan beszerelt palackból.

A búzatábla felett alkonyodott. A hangyák egy pillanatra megálltak az eltévedt keréknyomban, ami útjukat keresztelte, aztán vonultak tovább.

(Keresz Jani)

Heroinnal Amszterdamba

(Ráckeresztúr–Amszterdam, nemzetközi telefonbeszélgetés, valamikor a kalandos kilencvenes években)

- Sziasztok, minden oké?
  - Persze, minden.
  - Rendben megérkeztetek?
  - Meg, itt vagyunk már Amszterdamban.
  - Mindannyian?
  - Ja, az összes munkatárs. Nem veszítettünk el útközben senkit.
  - Az jó.
  - És a Házban minden rendben?
  - Hát, gondolkoztunk, hogy szóljunk-e most, vagy csak, ha már ha ha-
zaértetek.
  - Már miről? Valami baj van?
  - Nem, dehogy, minden oké.
  - Az új fiúval is?
  - Igen, vele is. Még elvonása van, de vigyorg, mint a tök. Meg össze-
hány mindent.
  - Na, remek.
  - Az.
  - Amúgy miért hívtatok? Hogy jól vagyunk e?
  - Ja, igen, szóval nem volt gond egyik határon se?

- Nem, minden rendben van.
- Nem kaptatok árnyékot?
- Be vagy szívva?
- Úgy értem, nem követett-e valami fura kocsi, mondjuk a magyar határtól.
  - Nem tűnt fel. Miért követett volna?
  - Csempészeknél szokták, hogy nem buktatják be őket rögtön, hanem megvárják, míg megérkeznek a címzetthez.
  - Mi a francról beszélsz? Egy nemzetközi addiktológiai konferenciára jöttünk.
  - Legjobb álca.
  - Na, jó, most már nyögd ki, mit akarsz.
  - Hát, nem is tudom, hogy mondjam, szóval én benéznék a mikrobusz alá a helyetekben. A kipufogó mellett lesz valami.
  - Tessék??
  - Egy befóliázott csomag, olyan egykilós, felszigszalagozva az alvázra.
  - Tessék??
  - Hát, gondoltuk rakunk nektek egy kis meglepetést a kocsi alá. Csak a vicc kedvéért. Amúgy a világ vicce lenne Budapestről csempészni hero-int Amszterdamba.
  - Imádom a drogos humort.
  - De visszafelé lehet, hogy para lenne, ha találnának valamelyik határon egy kiló lefóliázott, heroinnak tűnő port a kocsitok alján.
  - Szeretünk titeket.

- Mi is titeket. Jó konferenciát.
- Jó terápiát. Amúgy a kipufogó mellett tényleg van egy kiló heroin?
- Csak porcukor. De azért dobjátok ki. Drogosoknál sose lehet tudni, mit raknak a pakettba.
- Ha visszamentünk, azt hiszem, beszélgetnünk kéne. Az egész bandával.
- Alig várjuk.
- Azért kösz, hogy szóltatok.
- Ez a minimum.

(Pityu)

Karesz

Karácsony

(két hónappal korábban)

A nagydarab, mogorva fiú dühös és zavarban van. Idegesen jár a szeme.

– Csak az ügyvédem jelenlétében vagyok hajlandó aláírni.

A nála egy fejjel alacsonyabb fiú felnéz rá, és higgadtan mondja:

– Figyelj már, ez a telefonálási ív. Vágod? Te írod fel rá, hogy kit akarsz hívni, aztán aláírod. Ennyi.

– Nem. Mondom. Csak az ügyvédem jelenlétében írok alá bármit.

– Rendben. De addig nem tudsz telefonálni. Öcsém, te.

Az alacsony fiú otthagyja, és végigpörgeti magában a jelenséget. Nyolc hónapja itt van már, vágja a tüneteket. A rehabon mindig van egy srác, aki hangokat hall. A falból, a hangszórókból, a fákból, a virágokból, a tetoválásból a lakótársa karján, a saját fejéből. Van, aki elbeszélget velük, és szórakoztatja ezzel a többieket, van, aki bezárkózik, és nem lehet hozzászólni, és van, aki fél mindentől, ami a Külvilágban van. Előbb-utóbb elmúlik. Jó esetben. A nagydarab fiú nem agresszív, de bezárkózik, mogorva, paranoid. Az ügyvédje jelenlétében, na persze.

(december)

A mogorva fiú mintha magának beszélne.

– Karácsony. Sose volt karácsonyom. Sose szerettük egymást. Képmutatók mind, hátból mellbe, gyökerek, akik átvágnak, amint nem nézel oda. Ilyenek az emberek. Mit szeressek rajtuk? Mit ünnepeljek rajtuk? Jó, ti mások vagytok.

– Karácsonykor nem ezt ünnepeljük – mondja a mentor, akinek őszes borostája van.

– Hanem mit?

– A születést. A szeretet ünnepe nem arról szól, hogy az emberek szeressék egymást egy napig. Hanem az Isten felénk irányuló szeretetét ünnepeljük... Isten annyira szerette az embereket, hogy elküldte a Fiút, aki megváltotta a világot, kapcsolatot teremtett újra közte és az ember közt. Karácsony ünnepe erről szól, Jézus születéséről. Ezzel kezdődött az egész.

– Ezt valami hang mondta neked?

– Nem. Az evangélium.

(24)

Az ünnepi istentisztelet után mindenki szétszéled az ebédlőben, ahova besüt a téli nap hideg fénye. Bent meleg van. A lakók elvegyülnek a mentorokkal és családtagjaikkal, esznek a hidegtáliból, beszélgetnek. Két börtöntekós fiú véletlenül egymásnak ütközik, az egyik kiejti a kezéből a tányérját, amire nagy gonddal különböző süteményeket válogatott. Szomorúan nézi a földön heverő maradványokat

– Az élet nem móka és kacagás! – mondja a mellettük álló, ősz borostás mentor vigyorogva. Kezébe kapaszkodó kisfia bugyborékol a nevetéstől. Aztán elengedi a kezét, és eltűnik a tömegben. Eddig szaladgált, épp csak pillanatnyi szünetet tartott.

Az ünnepi együttlétnek lassan vége, a munkatársak és családtagjaik, a régi lakók és párjuk, és minden vendég, aki lejött a Misszióba, már szedelőzködik. Szenteste csak a fiúk és egy munkatárs maradnak a házban.

Az ősz borostás mentor a kisfiát keresi. Meglátja, ahogy a kisfiú a mo-

gorva, nagydarab srác ölében ül, aki alig szólalt meg, és jobbra akkor is az ügyvédjét kereste.

– Az élet nem mókusmakogás! – hallatszik a kisleány felől.

A nagydarab dzsanki most nem mogorva, nem dühös és nem agresszív.

Egymásra a néznek az ölében ülő kisleányval.

Aztán elkezdenek nevetni.

(Karesz)

Konyhaszeminárium

A mentor ránéz a konyhában gyülekező drogosokra. Konyhaszeminárium van. Bevezető a konyha használatába. A sok dzsanki néz. Aki tud, figyel, de a legtöbbje bambul. Konyhába maximum a hűtőben tartott szpídig mentek ki korábban.

– Szóval, ahogy mondom, a csukott sütőben kaját nem tárolunk. Világos? – És hogy nyomatékot adjon a mondandójának, azzal a lendülettel nyitja a kis sütőt. Tele van kajával.

A mentor üvölt.

Tíz perccel később a lelkésznővel beszélget a belső udvaron.

– A srácokat szeretni kell. Bátorítani. Elfogadni. Nem üvöltözni velük. Nézd, milyen rémültek szegények – mondja a Misszió vezetője.

– Én tudom ezt, tudom. Néha elpattan a húr, amikor százszor mondom el ugyanazt, és csak nem azt csinálják. Előjön belőlem a régi vendéglátós állat – mondja a mentor.

– Bátorítsd őket!

– Bátorítom.

A munkatárs már tíz éve van a missziónál. A Moszkvánál kezdte, a Válaszútban, zsíros kenyeret csináltak a helyi anyagoknak, főleg szipus-piás-herkás társaság, meg a hozzájuk csapódott csajoknak, akik jobbára jó családból való úrilányok voltak, akik a téren keresték a lázadást és a kalandot. Válogatott banda. A munkatárs korábban vendéglátós volt, szakács. Huszonkét éves koráig pia, szerencsejáték, egy kis szélsőjobb, aztán a változás. Megtérés. Új irányba állított élet. A Válaszút után jött Ráckeresztúr, majd 2002-ben a Portage-modell. Innentől datálódik, hogy

szakmailag is a terápia részévé vált a konyha, az együtt főzés, a rendszeresség.

– Figyelj, milyen érzés madárnak lenni? – jön be egy régi munkatárs a konyhába.

– Miért? – kérdezi a mentor, aki éppen szeleteli a húst.

– Nézz ki.

Az összes srác, akinek a konyhában kellene dolgoznia, kint cigizik, napozik, ejtőzik. Élvezik a napot. „Mutasd meg, légy szíves, hogy kell rárakni a lábast!”, megmutatja. „Ezt hosszában kell felvágni?”, megmutatja, felvágja. A srácok lassan elszállingóztak, ő pedig megcsinálta a melót. Minden kezdet nehéz, na.

A folytatás sem könnyebb, de néha szórakoztató. Ha a bukás lehetőségét kivesszük, akkor elzárjuk előlük a fejlődés útját. Nem kell mindig puhára esni.

A legendás kakaós gyümölcsleves. A bizonytalan állagú főzelék, ami többek szerint még órákkal az elkészülte után is mozgott. A korallzátony-szerű penésztenyészet a barátfülén egy kikapcsolt hűtőben.

De nem a kaja a lényeg. Fontos, mert éhen halunk, ha nem csinálják meg, a terápiás élmény mindent visz. Három ember egy hétig főz, mosogat, takarít a konyhán, és mindazok a helyzetek, amik itt előjönnek, azok építenek igazán. Hogyan működtek együtt? Hogyan oldjátok meg a konfliktusokat? Hogyan kezelitek a problémákat?

Ez az éles, nem a kenyérvágó kés. A mentor visszamegy.

– És akkor most beszéljünk egy kicsit a mosogatásról.

A szeminárium folytatódik.

(Miri)

Hamar Jani

A ketrecharcos

A kitetovált, izmos, fiú ül a kápolnában.

Lehajtja a fejét, a keze összekulcsolva.

Imádkozik.

Ő a véres dolgokat szerette. Már kamaszkorában tele volt agresszióval. Legjobb cimborájával együtt nőttek fel, ittak, buliztak. A legjobb cimborája anyja rendőr volt, így a srác is a rendőrszolgálatba ment. Rendőr lett, de emellett a Speedbe járt, ahol jött a szpíd, Mayday, Hiroshima és a heroin. Az izmos fiú sportember lett, és inkább verekedett. Az adrenalinért, a fájdalomért, a gyorsaságért. Ahogy pattannak az izmok, ahogy felreped a bőr, ahogy kijön a gerincből az összes düh, félelem, fájdalom, a múlt összes sérelme, és szétcsattan a másik arcán egy pofonban.

A kápolnában félhomály van. Hangtalanul mozog a szája.

Aki a véres dolgokat szerette, világbajnok lett ketrecharcban. Olaszország, szép feleség, sok pénz. Csonttöréses boldogság. Közben a rendőr anyagozott, eljött a rendőrségtől, és leszokott a heroinról. Újra rendőr lett, és anyagosoknak segített titokban. Segíteni próbált. Aztán újra találkoztak. A rendőr biztonsági őr volt mellékállásban, a világbajnok pedig visszajött az országba, és ő is örködött a biztonságért, hisz a nő már sehol, Itália sehol, a múlt temetőjébe a sok eltört csont és felszakított seb emléke mellé sötétebb árnyak is kerültek.

– Nézz a szemembe! – mondta a gyerekkori barát a szórakozóhely előtt, ahol biztonsági őrök voltak mindketten. Húsz éve ismerték már egymást. Azonnal levágta a heroint a ketrecharcos szemébe. Aztán elváltak útjaik, a rendőrből segítő lett, a ketrecharcosból dzsanki.

„Isten mindent odaad, ha hiszel benne” – formálódik hangtalanul és láthatatlanul a kápolna félhomályában. Itt nincs ütés, nincs lökés, nincs rúgás, nincs harapás. Egy menjazanyádba sincs. Itt csend van.

A ketrecharcos feláll, és lassan indul a szobájába lefeküdni. Holnap beszélgetni fog a mentorával arról, vajon miért kellett a heroin, az agresszió, és mi az a lélek nevű titok ott belül.

Őszinte lesz.

Ismerik egymást. A mentora az ő gyerekkori barátja.

Már jó harminc éve ismerik egymást.

(Hamar János)

Andi

Egy úr a rehabon is úr

Idő: 2013 áprilisa.

Időjárás: napsütés, közepes páratartalom, 27 Celsius.

Személyek: egy megnyerően szemtelen és egy megnyerően személyes.

Helyszín: gazdasági iroda egy sehol sem jegyzett bolygó egyik drogterápiás otthonában.

A harminc körüli srác szinte vigyázban áll az asztal előtt, aminél a barna hajú fiatal nő ül félig egy számítógép takarásában. Három gyereke van, boldog házasságban él. A fiúk ezt tiszteletben tartják. Se egy célzás, se egy beszólás, se egy rossz mozdulat. Csak a mosoly.

– Szia. Szeretném, ha segítenél átnézni a pénzügyeimet. Rosszul gazdálkodom a mentorom szerint. Meg hiányaim vannak, vagy mik.

– Vagy mik. Értem. Mit szeretnél?

– Hát hogy megnézzük, hogy mi van a pénzeimmel. Engem kint nem érdekelt sose, ha volt, én fizettem mindenkinek mindent, ha meg nem volt, nem érdekelt. Érted. Mindig egy úr voltam.

– Igen, igen. Hát úgy néz ki itt, hogy mínuszban vagy, mert a múltkor többet költöttél, mint amennyi a zsebpénzed volt.

– Értem. Akkor ez most gáz?

– Hát, nem gáz, majd a következő zsebpénznél annyival kevesebbet kapsz.

A srác az egyik lábáról a másikra áll. Zavarban van. De mosolyog. Jó-képű fiú.

– Azt nem lehet, hogy ne legyek mínuszban? Azért vagyok itt, hogy

megváltozzak. Kint is mindig mínuszban voltam. Mindig én álltam mindent, aztán mínuszban lettem. Érted. Most is állnék, de itt nem lehet. Mindenki csak magának fizet. Ez jó, de így is mínuszban lettem. Nem akarok mínuszban lenni.

– Semmi baj, nyugodj meg. Ez nem a pénzről szól, minden rendben lesz.

– Hát akkor miről szól, ha nem a pénzről? Nem tudok venni egy csokit se.

– Nézd, én nem terápiás munkatárs vagyok, de azért azt tudom, hogy ez is azért van, hogy nektek segítsen. A pénz beosztására tanítson, a gazdálkodásra, következetességre, tervezésre. Érted?

– Persze, persze. De akkor pótolod?

A fiatal nő szeme kikerekedik.

– Úgy érted rakjak bele csak úgy pénzt?

– Persze, hát majd valahogy megdumálom a mentorral. Úriember vagyok, na. És azt lehet, hogy felírsz hozzám még kétszáz forintot? Veszek egy csokit, jó?

– Pénzt nem rakok bele.

– Megoldjuk okosba, na.

– Mondom, hogy nem. Nem oldjuk meg se okosba, se máshogy. Ez nem erről szól. Minden rendben van, jövő hónapban visszaáll az egyensúly, oké? De a csoki mehet. Most az egyszer.

A fiú átveszi a csokit, megpörgeti a kezében, aztán odaadja a nőnek.

– Tessék. Most már értem.

A nő visszaadja neki a csokit.

– Nagyon aranyos vagy, de nem fogadhatom el. De tényleg úriember vagy!

A srác mintha meg akarná puszilni a nőt, de aztán nem teszi.
Köszön, szinte meghajol, majd kísértál az ajtón.

Helyszín: gazdasági iroda egy sehol sem jegyzett bolygó egyik drogterápiás otthonában.

Személyek: egy megnyerően szemtelen és egy megnyerően személyes.

Idő: A kétezer tízes évek valamelyik áprilisa.

(Andi)

Bogi

Most jöttünk a falvédőért

- Szia.
  - Sziasztok.
  - Bocs a múltkoriért.
  - Melyik múltkoriért?
  - Nem direkt volt. Csak belejöttünk a festésbe, és hát nem tűnt fel se a kapcsoló, se a névtáblád.
  - Semmi gond.
  - Lejött róla.
  - A festékre gondolsz?
  - Na jó, nem igazán jött le a festék, de a neved helyén kikapartuk.
  - Köszönöm.
  - Lejött vele a neved is, az mondjuk baj, de a tábla látszik.
  - Jó lesz így, fiúk, semmi gond. Most is ki akartok valamit festeni? Kint szép lett.
  - Igen, szép. Bocs a névtábláért még egyszer. Meg a kapcsolóért. Bár az jobban néz ki sárgán.
  - Sokkal jobban néz ki sárgán a kapcsoló. Már nem is ragad.
  - Nem, ez a festék hamar megszárad.
  - És most mit szeretnétek? Segíthetek?
  - Dehogy, csináld csak a dolgod. Azért jöttünk, hogy lemérjük a falat.
  - Ó, ne.
  - Tessék?
  - Semmi, semmi. Miért méritek le a falat?

– Csinálunk ide egy falvédőt. Egy nagyon raj falvédő lesz. Megcsináljuk lent a kreatívban. Igazából most a falvédőért jöttünk. Mármint miatta. Hogy csináljunk neked egy falvédőt ide.

- Nagyon kedvesek vagytok, tényleg. Köszönöm.
- Okosba megoldjuk. Nagyon jó lesz.
- Tudom, srácok, tudom.

A falvédő készül. Azóta is!

(Bogi)

Ez egy bokor, hallod

Városi kölykök ezek mind.

Betondzsungelben nőttek fel, lépcsőházakban kalandoztak, bokorba csak szexelni és pisálni és löni jártak, de azok satnya, városi bokrok, mérgezetek az ólomfüsttől és a lakótelepnyi rájuk ürített ammóniától.

Kenutúra minden évben van.

Víz van. Szigetköz van. Szúnyogok vannak.

A srácok minden évben néznek, mint a moziban. Persze van, aki már túrázott, volt a vadonban, idegenlégióban, favágó volt Kanadában, de nem ez a jellemző. A jellemző, hogy a szúnyog csíp, vannak mindenféle állatok, meg egy csomó zöld növény, amit nem lehet elszívni. Meg napsütés. Csend. Zajok. Természet. Hideg. Eső. Szél. Hullámok és csobbanások.

Keresed azt a harmóniát, amit sosem éreztél még motyó nélkül, öntudatlanul mész utána, és egy váratlan pillanatban mellbe lök, aztán már ott sincs. Csak a nyoma. Emléke. Aláírás a bőröd alatt.

Az érzés, amikor siklasz le a víz közepén az áramlattal, evezel, a vállaidra csorog a napsugár, és nincs senki és semmi, mintha repülnél. Ez az érzés kárpótol a kisebesedett tenyérért, a temérdek csípésért, és hogy csak egy farmert hoztál az egész túrára, esténként jó, de amúgy rohadtul kényelmetlen. A levegő. A bogarak. Az ezernyi csoda. Amikor beleborulsz a vízbe. Amikor elkapsz valami nyúlós, vizes izét a fejed felett.

– Ez meg mi a rák? Mi?

– Ez egy bokor, hallod. Engedd el, térdig ér a víz, nem fogsz megfuladni.

– Franc se tudja ebben a dzsungelben, na. Azért gattra üt ez a túra.

– Ja. Na, kanalazzuk ki a cuccot, azért jó lenne nem egy szál gatyában kihúzni a hetet.

– Kibírnánk.

– Ki hát. Na, pancsolj erre.

A napsütés glóriát von a felborult kenu köré, a víz lágyan fodrozódik, a szúnyogok elcsendesednek.

Városi kölykök ezek mind.

(Feca)

Panka

Akadnak még hiányosságok, e elhordozzuk

Van egy nő.

Itt dolgozik évek óta. Velünk ebédel. Mosolyog ránk. Mindig a nőknek adjuk a legszebb adagokat a legnagyobb udvariassággal és figyelmességgel. Mert a nők nők.

Ebédelünk.

A felszolgálók (ma egy magas, vékony srác kígyófej tetoválással a nyakán és egy alacsony, kigyúrt fiú szögesdrótrajzokkal átszótt alkarral) cserélgetik a tányérokat, viszik a poharakat. Mindenkinek ízlik minden, mindenki burkol. Harmincan esznek jóízűen. A konyha terápiás színhely. Három srác viszi mindig egy hétig, ők főznek minden nap, reggeli, ebéd, vacsora, és persze részt vesznek a csoportokon is. A konyhafőnök (szintén zenész) úgy osztja be a srácokat, hogy mindig legyen egy rutinosabb, egy kevésbé rutinos, de már tapasztalt – ne keverje össze a krumplit a répával, ilyesmi – és egy teljesen kezdő. Ez így működni is szokott. Általában finom, de legalábbis ehető étel kerül az asztalunkra.

Van egy nő.

Nagy szemekkel néz a tányérjába.

Aztán ránk.

– Ez mi? És miért az én levesemben van? – kérdezi a nő a kanálára pillantva.

A hozzá legközelebb ülő srác megnézi.

– Ez egy, hm, nem is tudom. Talán valami elektromos cucc maradványa lehet.

Mindannyian nézik a darabkát.

Nincs megoldás.

A felszolgáló odaviszi a konyhásokhoz az azonosítatlan, félig megfőtt tárgyat. Nyugodtan beszélget velük, majd vidáman vigyorogva visszasétál.

– Ez a benti mérleg egyik darabja. Persze kicsit szétfőve – magyarázza az asztal körül ülőknek. – A srácok rárakták a forró fedőt a mérlegre, a mérleg hozzátapadt a fedőhöz, azt meg így rakták vissza a lábosra. Persze feltűnt egy idő után, hogy nincs meg a mérleg. Félig belefőtt a kajába, de kihalászták a darabjait. Úgy tűnik, mégse minden darabot. Amúgy a leves finom.

– Finom persze. Akadnak még hiányosságok, de elhordozzuk – mondja a nő a felszolgálónak, és kéri a másodikat.

(Panka)

Horváth Feri

Színház az egész

– Nem hiányzik a színház? Most, hogy segítő vagy?

– Nem. A fiúk részéről merült fel az igény, hogy vezessek színjátszó csoportot. Nem a produkció a cél, hanem az önismeret.

Legyen Shakespeare! Vigjáték. Amiben sokat kardoznak. Legyen dráma. Halál. Szenvedés. Sok átverés. A Jóról derüljön ki, hogy Rossz. A Rosszról, hogy Jó. Adjunk elő darabokat. Jó?

Ahhoz, hogy megjelenítsek egy figurát, ismernem kell önmagam. Őszintén. Önigazolások, terelések és önfényezés nélkül.

Maradjunk a helyzetgyakorlatoknál.

(Horváth Feri)

Tóth Balázs

Munkahősök

Kovács Géza jóképű, magas, harminckét éves heroinfüggő, három hónapja a ház lakója. Egyik délelőtt munkaidőben váratlanul megjelenik egy biciklieréssel a kezében a stábiroda előtt.

Várakozóan megáll az ajtóban.

– Figyi már, ez a kerék nem megy bele a biciklibe – mondja bele az irodába.

A munkakiosztásért felelős munkatárs odamegy hozzá.

–Miért nem? Mutasd!

A munkatárs végignézi a kereket. Megtapogatja.

– Ennek semmi baja.

– Ja, vágom, de nem megy bele. Se így, se fordítva. A gumit is levettük róla, de úgyse ment.

– Ember, minek vettétek le? Most rajta van.

– Visszaraktuk. Se így nem ment, se úgy. Kalapáltuk, csavaroztuk, nem passzol, tesóm. Valami hiba van a rendszerben.

Mindketten nézik a kereket. Teljesen normálisnak tűnik.

– Kalapáltátok? Minek? Ezt csak be kell illeszteni. Pont oda való. Ráhúzod a csavarokat, és kész.

– Ráhúztam volna, de nem illett bele. Nem oda való, dzsanázod? Odébb van a luk.

– Odébb.

– Odébb hát.

A munkatárs elgondolkozik. Bámulja a kereket. Ránéz Kovács Géza harminckét éves, jóképű, magas, heroinfüggőre.

„...saját példából talán sok mindent át tudok adni. Hét évig szpideztem, lecsövesedtem, paranoiás lettem, aberrált... Másfél hónap zárt osztály, aztán rehab itt Keresztúron” – a munkatárs csak néz, de nem mondja ki a gondolatait. „Aztán az a két év Pesten... alkeszek között... Lakatos vagyok... és most én felelek itt a munkáért.”

Közelebb hajol a kerékhez, mintha még alaposabban szemügyre venné. Mintha bele akarna látni a kerék atomjai közé.

Nem az a lényeg, hogy meg legyen csinálva az adott meló, hanem az, hogy Kovács Géza harminckét éves, jóképű, magas heroinfüggőt érdekelje, amit csinál. Motiválttá kell tenni. Legyen öröme a munkában. Itt van olyan, aki életében nem dolgozott... Bűnözők, simlisek, kannibálok... A meló csak dobbantó. Célok kellene.

A munkatárs végül sóhajt, és csak ennyit kérdez:

– És tőlem mit szeretnél?

– Hát te osztod itt a munkát, na. Látod, nem kummantunk. Megpróbáltuk kajakra. De nem megy bele.

– Mutassam meg, hogy kell?

– Nem fog menni. Ez nem fog belemenni.

– Jó, menjünk, azért próbáljuk meg.

Lecsattognak a garázshoz, ahol két másik srác éppen cigizik, várakozó álláspontra helyezkednek, várják Kovács Gézát, a kereket és a megoldást. A garázs előtt sok bicikli, az egyik fejre állítva, kerekek nélkül. A munkatárs és Kovács Géza odamennek. Nézik a kereket. Nézik a biciklit. Odajön a másik két srác is. Négyen nézik a kereket. Négyen nézik a biciklit.

Kovács Géza, hogy nyomatékot adjon a korábban elhangzottaknak, fogja a kereket és megpróbálja beilleszteni.

– Nem megy. Látod? Nem megy – mondja a munkatársnak, csöppnyi diadalérzettel a hangjában.

A munkatárs az állát vakarja. Rágyújt ő is egy cigire. Így álldogálnak most már négyen, teljes egyetértésben és békében dohányozva a felfordított bicikliváz mellett.

Szép, napsütéses idő van.

A munkatárs sóhajt, megfogja a kereket, és berakja a helyére.

– Oké, csak egy apróság, de fontos – mondja türelmesen a három fiúnak. – Ez itt első kerék. Ezt előre kell berakni, mert oda illik. A hátsó kerék helyére hiába próbáljátok, oda a hátsó kerék való. Világos?

Kovács Géza harminckét éves, jóképű, magas heroinfüggő, aki három hónapja van a házban, csak ennyit mond:

– Bakker.

(Tóth Balázs)

Eleonóra

Álomelemzés

E. gyakran bejött hozzám, a terápia közepén tartott, arról panaszkodott, hogy állandóan fáradt, nem tud haladni a terápiában és az önismeretben sem. Már túl voltunk az élményszintű önéletrajzon, amelyet négyéves bontásban elemeztünk, figyelembe véve a kapcsolatok intenzitását, a fontosabb eseményeket, az érzelmi reakciókat, és mégis úgy éreztük, megrekedt a terápia. Mintha egy óriási akadály zárná le a továbbvezető utat. A fáradtsága, kedvetlensége, enerváltsága egyre csak fokozódott. Részt vett a relaxációs, imaginációs csoporton is, de nem tudott elmélyülni, mert amint megjelent előtte a kép, a többiek hangoskodása (horkolása) megzavarta. *Pedig a szavakkal nem kifejezhető, fel nem dolgozott és a tudatalattiba süllyesztett traumák feldolgozására valami nonverbális módszert kellett találnunk.*

Megkérdeztem tőle, nincsenek-e visszatérő álmai, vagy nem volt-e mostanában valami jellegzetes álma, ami megmaradt benne. „De igen!” – hangzott a válasz. – „Van egy visszatérő álmom, ami nem hagy nyugodni, és ha felébredek, előnt a víz, egész testemben remegek, és a szívem majd kiugrik a mellkasomból. Alig tudok megnyugodni.”

Biztatóan szóltam hozzá, és gyengéden megérintettem a karját: „Mondd el, kérlek, az álmodat!”

Az álom a következő volt. Amióta itt bent van a rehabilitáción, ez az álom minden este meglátogatja. Édesanyját látja, amint övele terhes, és ő rúgja hasba az édesanyját az apja helyett. A valóságban, amikor az édesanya terhes volt az öccsével, E. nagyon örült, és várta a testvére megszületését. Mégis 13 éves korától ez az álom zaklatja... Erről az jut eszébe, hogy amikor anyja terhes volt vele, az apja úgy hasba vágta az anyját, hogy

az újszülött gyerekek bevérzés lett a térdén, és az apa azt üvöltötte: „Döngöljön meg, nincs szüksége semmilyen porontyra!”

Megbeszéljük, hogy az álom mit jelenthet. Megkérem E.-t, hogy asszociáljon az álom részleteihez!

E. akkor kezdte álmodni azt az álmot, hogy édesanyja terhes vele, és ő rúgja hasba az apja helyett, amikor az öccse már megszületett. Akkor vált számára egyértelművé, hogy ő fölösleges, és az apja meg akarta ölni, amikor megfogant. Az apja meg se nézte őt, amikor megszületett, soha később sem volt rá kíváncsi. Anyja élettársai nem szerették, a nevelőapja egyszer sem nyitott felé. E. még most is el tudná képzelni, hogy jó kapcsolatban legyenek, de őrá a nevelőapja sem kíváncsi...

Anyja szerette, de amikor megszületett az öccse, több figyelem jutott a kicsinek, és E. számára besötétedett a világ. Ekkor menekült a droghoz, ami ráadásul ezt a szörnyű álmot is elnyomta, és így ideig-óráig jól érezhette magát.

Maga a drogozás, ivás is önagresszió, larvált öngyilkosság. Ez az álom szimbolikusan azt fejezi ki, hogy nem kellett volna megszületnie, ő fogja halálra rúgni magát még az anyja méhében... 15 évesen sokszor meg akart halni, egyszer fel is vágta az ereit, de nagyon fájdalmas volt, és akkor abba hagyta. Elmondta az egyik barátjának, és ő lebeszélte, hívta, hogy menjen vele programokra, beszélgetni stb. Ezután még sokszor eszébe jutott, de már többet nem kísérelte meg.

Az elemzés után rájött, hogy az agresszió nem az édesanyja, hanem saját maga ellen irányul, és ettől megnyugodott. Az agresszív apával való álombeli hasonulás az ő megszületését igyekezett kivédeni, illetve megakadályozni.

Tehát az álom önagresszió. A saját létezésébe vetett hite ingott meg, az ősbizalom élménye veszett el, amit főleg hittel lehet visszaszerezni... Sokat beszéltünk a hitről, Isten végtelen szeretetéről, aki fiának fogadja őt.

Az álomelemzés után többet nem tért vissza E.-nek ez az álma, és meg is nyugodott, a hit felé fordult, azt próbálta erősíteni. Később a családterápia során a nevelőapa ráérezett, hogy ő fontos lehet E. életében, és nyitott felé. Bár a terápia befejezése után E. nem haza ment, hanem önálló életet kezdett, gyakran látogatott haza, és kapcsolata szüleivel és öccsével kedvezően változott.

(Eleonóra)

Az utolsó hajó

Alkonyodik a Duna-parton. Két ember gubbaszt a víz mellett. Egy szakállas férfi és egy vékony cigány srác. Valamit molyolnak, a lemenő nap vörösre festi a víztüköröt.

A kamera lassan hátrál, és befogja az egész teret.

SNITT.

Képek, képek, képek, mintha egy fotóalbumot látnánk.

A zene melankolikus, de nem túl szomorú. Jómódú cigány család a középpontban, az apa fuxos kereskedő, az anya gyönyörű nő, a gyerekek boldog kisangyalok. Milánó, Barcelona, Bécs, Budapest, nagy család, szép feleség, sok gyerek. Minden képen ott egy üveg – vagy pezsgős, vagy boros, vagy vodkás, vagy bármilyen. Jómód, jó cuccok. Boldog család, jó képek. Az alkohol nem látványosan, inkább alattomosan veszi át az uralmat. Egyre fátyolosabb tekintet, egyre kényszeredettebb vigyor. Kisírt arcú anya. Értetlen gyerekek.

SNITT.

– Be kell ültetni az Esperált, az segít.

– Az mi?

– Az egy olyan cucc, amire ha ráiszol, rosszul leszel. Nagyon rosszul. Ezért inkább nem iszol.

Az alkoholizmus a legalattomosabb függőség. Mindenki iszik mindenhol. Társasági esemény. Gyere, igyunk egy sört. Egy felest. Na, egy vodkát. Whiskeyt. Kóktélt. Menő. Férfias. Bulis. Stresszoldó. Részegnek lenni jó. Ildióta piások.

– Szóval azért nem iszom majd, mert ha piálok, szarul leszek?

– Ja, fizikailag nagyon szarul. Bele is lehet halni, de annyit normális ember nem iszik, mert már az elején szar, az első korty után. Teljes biztonság az alkohol ellen.

– Na, igen.

Na, igen.

INZERT. Négy év elröppent, a gyerekek már nem is gyerekek annyira, a biznisz virágzott, az élet ment a maga medrében. INZERT.

Az alkohol remek dolog. Stresszoldó, gördülékennyé teszi a társalgást, fellazítja a gátlásokat, megmámorosítja az agyat, könnyűvé teszi a lelket. Megédesíti az ünnepi pillanatoakat. A kamera nyit, ünneplő társaságot látunk. Az apa is boldog, bombaüzletet ütött nyélbe. Nagyon kapacitálják, hogy igyon. Iszik, mert rá kell rakni a boldogságra. Nem érdekli az Esperal. Egyszer minden belefér.

Egymásra montírozott közeli: fénylő arcok, vérekes szemek, vigyorgó szájak.

Szuperközeli: az apa szeme fennakad.

Kistotál: Mintha kézigránátot dobtak volna egy hangyabolyba, zűrzavar, a kép kifakul, elveszti a színeit. Hívják a mentőket.

SNITT.

– Azóta van bennem harag. Nem azért, hogy piált és meghalt, hanem hogy egyik pillanatról a másikra megszűnt. Eltűnt az életünkből, vágod? Hát lehet ilyet csinálni? – meséli a fiú, miközben a szakállas, tetovált férfinak magyaráz a régi utcájukban, ahol laktak. A kamera követi őket, lassú fahrt.

– Látod ezt a házat? – kérdezi, miközben egy hatalmas családi házra mutat – Itt laktunk fater haláláig.

– Szép.

Mennek tovább. Száz méter után megállnak.

A kamera rázoomol egy kapualjra. Leülnek a lépcsőre, cigit tekernek. A szakállas férfinak az egész tenyere tetovált. A fiú remeg. Dohányoznak. A színek fakók.

– Itt voltam hajlékony. Ide jártam lőni, itt aludtam, száz méterre a saját házunktól. Édesanyámat kiforgatták mindenéből. Én meg elkezdtem az okosságot. Érted.

A szakállas férfi hallgatja, nem szól közbe.

A kamera, ami mindent lát, végigzoomol a múltján. Harminchét éves, pumpafüggő volt, becsavarogta a világot, intrásan nyomta a szpídet 1999-ig, utána megtérés, és öt év tisztság jött. Ez alatt az öt év alatt csak karácsonykor ment le a Házba, nem szerette a drogosokat. Aztán visszaesés. Döntés volt. Elég volt a tisztságból. A lelke mélyén végig drogos maradt.

– Látod azt a virágárust szemben? – kérdezi a remegő fiú.

– Látom.

– Ismer a néni kiskölyök korom óta. Egy időben virágokat loptam, ahonnan csak tudtam, és neki adtam el. Ebből volt a motyó.

– Most hogy érzed magad? – néz rá a szakállas.

– Felindultan. Menjünk innen.

Elindulnak az utcán. Lassan elhomályosodik a kép, a két alak látszik a legtávolabb, ahogy baktatnak egymás mellett, aztán eltűnnek egy utcasarokon.

SNITT.

Alkonyodik a Duna-parton. Két ember gubbaszt a víz mellett. Egy szakállas férfi és egy vékony cigány srác. Valamit molyolnak, a lemenő nap vörösre festi a víztükröt. A kamera lassan közelít.

A szakállas férfi tetovált tenyerébe támasztja az állát, törökülésben ül. Szellemsnitt. Látjuk a gondolatait. „Visszaesés után jött a terápia... nem akartam rossz lenni többé... Igyekszem a jó oldalon maradni... Ennyi... Emiatt vagyok a drogterápiás otthonban... Életvezetési problémákkal foglalkozom... Jó ez így. Szép a víz.”

Vágás. Minden vörös. A fiú kezében egy faragott hajó van.

Gyors vágás, a hajóban egy összetekert, teleírt lapot látunk. Egy pillanatra felvillan egy sor... „Drága Édesapám..., haragszom rád.”

A fiú egy gyertyát állít a hajóba, és meggyújtja. A szakállas férfi nézi, mit ügyködik. Az ő ötlete volt, de azért rákérdez.

– És ha megtalálja valaki? És elolvassa?

– Nem érdekel. A lényeg, hogy leírtam. Az apám tudja, hogy neki szól.

A fiú elengedi a hajót. Egy darabot elenged magából, a múltjából, az életéből.

Isten rámosolyog. A nap lobban egy utolsót, és sötétbe borul a víz.

Csak az egyre távolodó gyertya fénye látszik.

(Arafat)

Bernie

Legyen már vége

Minden szenvedélybeteg története ugyanaz.

Más az időpont, mások a szerek, a helyszínek, az emberek. Annyi életút van, annyi sors, annyi csavar, dráma, bűn, szenvedés, és mégis mind ugyanaz.

– Itt vannak az orvosok? Hol a köpenyed? – kérdezi a srác. Kettőig nem lát a mukktól, még a bőrének is fűszaga van.

– A köpenyem? Mit szeretnél? – kérdezi a szőke, bőrdzsekis lány, aki épp a virágokat locsolja.

– A dokihoz jöttem. Tré van. Ide kellett jönnöm.

– Tré van? Itt nincsenek orvosok. Ez egy szenvedélybeteg-segítő hely. Be vagy szívva? Gyere, ülj le. Kérsz egy pohár vizet? Kávét?

– Víz jó lesz.

A srác leül, harminc-harmincöt közötti, a szeme vibrál, láthatólag azt várja, mikor jönnek elő a szekrényből kényszerzubbonyal a kétméteres ápolók. Elterelésre jött. Elkapták valamennyi cuccal, és ide irányították. Végigülni tizenkét alkalmat, kell a ráknak, de muszáj. Tizennég éve napi szinten szívja a mukkot, nem nagyon tudnak neki újat mondani se a fűről, se a hatásokról, se a törvényekről. Bekaphatja az összes.

Legyen már vége, na. Az első csoport után sprintel el, be fog tépni még a buszmegállóban, látszik már azon is, ahogy az ajtót nyitja, amikor elmegy.

A változásnak nem az a lényege, hogy erőszakkal megváltoztatnak, hanem az, hogy segítenek neki megismerni önmagát. A vágyait, a céljait, az értékeit, a hiányosságait. A szerhasználat minderre hártját von.

Hártya által homályosan bambulok a világba. Bele.

A hatodik alkalomig meg se szólal az ember.

– Én amúgy tök sokat szoktam gondolkodni – mondja a nyolcadik alkalmon. Épp arról beszélgetnek, hogy mi a kreativitás. Az alkotás. Ki mit gondol erről. Hogyan jelenik ez meg a saját életedben. – Tudod, a fűnél az van, hogy alattomos. Nem érzed, amikor gáz lesz. Szívod, mert rohadt jó, mert mindenki szív, semmi következmény, megy a sulis, megy a meló, megy minden. És azt veszed észre, hogy napi szinten füstölsz, és fel se tűnik. Tök normális, vágod? Amúgy meg kurvára nem, de már nem is érdekel, csak meglegyen mindennap. Különben nincs alvás, nincs meló, nincs semmi amúgy. De én nem akarom letenni. Jó ez így, érted?

Vége az elterelésnek.

De a srác lejár. Változni akar. Új rituálékat keres. Az anyagozás is rituálé, aminek a rabjává válsz. Másikkal kell helyettesíteni. Valami élőbbel, ami többet ad.

Ki vagy te? Mit szeretnél? Beszéljessünk.

(Bernie)

Marsi

Csiszolhatja, ha akarja

„Olyan utazáson vagyok, amit a kliensek határoznak meg.”

Ki a kliens? Bárki, aki segítséget kér.

A harminckilenc éves nő és a húszéves cigánylány ülnek egymással szemben. Nem mozdulnak. A cigánylány gyerekotthonokban nőtt fel, öngyilkossági kísérleteket élt túl. Először, amikor jött, bepisilt. Hatalmas sapka volt a fején, eltakarta az arcát. Nem akart bejönni a szobába. Leült a földre. A nő leült vele szemben. És most hallgatnak.

„Eddig mindig az eszem vezérelt. A klienseim tanítanak a szívemre is hallgatni.”

A segítő kapcsolat akkor működik, ha impulzív, abból működik, amit ketten összeraknak. Két év alatt sok mindent összeraktak. A cigánylány egyetemre megy, albérlésben van, visszaszerezte a pénzét, amit jó szándékú mindenfélét elvettek tőle. Ő attól is fejlődik, hogy a pszichológust tanítja. Egy mondattal, amit a túlképzett agy öt oldalban magyarázna meg. Hetente egyszer lejön. Már emeltszintű érettségit tett. Ő a szívével gondolkodik, a segítő az eszével. És ettől működik. Jó annak, akiben nincs rendszer.

– Szerinted milyenek az emberek? – kérdezi a segítő.

– Az emberek jók. Kiszámíthatatlanok. Belül mindannyian zokogó kisgyerekek.

A cigánylány megakad: „Basszus, most magamról beszéltem.”

Mindenki azt hiszi, itt fehérköpenyes orvosok vannak, infúzióval, gyógyszerrel, pedig ez egy lélekműhely. Mindenki szétszedheti, összerakhatja, csiszolhatja a lelkét. A segítő pedig adja hozzá a szerszámokat.

(Marcsi)

Csajok és pasik

Szépen, ízlésesen berendezett szoba.

Két huszonéves nő ül egymással szemben. Mosolyognak. Az egyiküknek hosszú rasztái és színes ruhái vannak, a másik miniszoknyában és blúzban ül, kevés smink az arcán.

A rasztás lány hátradől és kedvesen megszólal.

– Gondolom, te is sejtet, miért ültünk most le. Azt hiszem, az elején világosan elmondtam, hogy ilyen itt nincs.

A lány némi értetlenséggel az arcán mosolyog.

– De én nem flörtöltem veled. Nem csináltam semmit.

„Mindig én vagyok a mumus” – fut át a színes ruhás lányon. Ő is mosolyog.

– Az elején megbeszéltük a kereteket, és megállapodtunk valamiben. Ebbe a kihívó öltözék, a csábos mosolyok és kacsintások, meg a „hosszám is feljöhetsz takarítani” típusú mondatok nem férnek bele. Nem volt elég érthető?

– Szerintem az nem flört, ha kedves vagyok, meg néha rámosolygok. Mindenkivel ilyen vagyok. Arról meg nem tehetek, ha félreérti.

– Leendő szakemberként ne adj félreértelmezhető jeleket, legyenek a határaid világosak és tiszták!

– Mondtam neki, hogy nem akarok tőle semmit. Csak barátkoztunk. Ez is baj?

– Mi itt az egész személyiségünkkel dolgozunk és vagyunk jelen. A szakmaisággal egyszerűen nem fér össze, ha a nőiességeddel közelítesz bármelyik kliensünkhöz, itt dolgozóhoz vagy a rehabról frissen kijött sráchoz. A segítő szerep nem erről szól.

– Nem szedtem föl senkit.

– Ennek őszintén örülök... Egyébként meg értem én, hogy a jó útra tért, kivetovált rosszfiúk, akik jól kommunikálnak, és simán beszélnek az érzéseikről, nagyon vonzóak tudnak lenni, de ez nem az a hely.

– Nem pasizni jöttem ide, nyugi.

– A srácaink érzelmileg sokkal kiszolgáltatottabbak és sebezhetőbbek. Ki vannak éhezve a szeretetre, női kedvességre, gyengédségre, s ennek apró megnyilvánulásait is hajlamosak félreérteni, és belepörgetik magukat. Csak nekik ez aztán az életükbe is kerülhet, míg te továbbsétálsz.

A rasztás lány előrehajol.

– Szóval nem szeretném még egyszer azt látni, hogy valamelyik sráccal flörtölsz.

Mindketten mosolyognak.

– Egyébként semmi bajom veled, csak a saját érdekedben is fontosnak tartom, hogy képben legyél, mit is okozhatsz ezzel egy gyógyulófélben lévő srácban. Tudom, hogy nem volt benned semmi rossz szándék. Mégis...

– Tényleg nem volt. De azért nem csak én vagyok a hibás...

„Huszonhét éves vagyok. Harmadik éve dolgozom itt. Miért pont nekem jutnak mindig ezek a beszélgetések, miért?” – sóhajt magában a rasztás lány.

Lassan, tagoltan beszél.

– Számptalan ilyen helyzet lesz még, ha segítők leszel, de épp arról van szó, hogy tanuld meg helyén kezelni a szituációkat. Ez egy segítők hely. Sok pozitív visszajelzést, megerősítést kapunk a nőiességünkre, de ezeket tudnunk kell a helyükön értelmezni. Általában ezek nem nekünk személyesen, hanem A Nőnek szólnak.

-
- Ok. Megértettem. Más kifogás van a munkámmal kapcsolatban?
  - Amúgy elégedettek vagyunk veled, csak ezt próbáld meg érettebben kezelni. A Misszió a srácokért van, és az ő érdekeik mellett fogok mindig kiállni.
  - Én is azt szeretném.
- Egymásra mosolyognak.
- Aztán felállnak és kimennek inni egy kávét.

(Zsófi)

Csilla

Glória a pultos lány felett

Olyanok, mint a gyerekek. Nézz bele a szemükbe.

Rohadt ez a rendszer. Mindenki mutogat rájuk, ítélkezik felettük, kirekeszti őket. „Fúj, rohadt, mocskos drogosok.” Az orvosok, a családok, a rendőrök, mindenki ezt tolja. Pedig minden második ember be tudna ide jönni, nem csak az anyagosok. Olyan lelki terheket, problémákat hordoznak az úgynevezett normális emberek is, hogy rossz nézni. Mindenki kerülhet olyan állapotba, amikor padlóra kerül, szétesik. Mindenre rá lehet sütni valami stigmát az élete mélypontjain. Drogos, alkoholista, idegbeteg, skizofrén.

Ezek csak állapotok. Amiken lehet változtatni.

Dolgozni kell, ha ki akar kerülni belőle. Magán is és a körülményein is.

– Az ember maga érdekel. Én áldozatoknak, gyerekeknek látom őket, akik csak szeretetre vágynak. Nézz bele a szemébe. Jobb életet szeretne, és szeretetre vágynak – mondja a negyvenéves nő a telefonba. Valaki épp felhívta, hogy valami könyvhöz kérdezgesse őt. Pesti csaj, régen közeli barát-nők voltak az LSD-vel, de aztán egyikük erre ment, a másik arra. Mindketten maradtak az éjszakában és az árnyékos oldalon. A nő konfliktuskezelést, emberismeretet és mélységi pszichoterápiát tanult az éjszakai kocsmákban pultosként és üzletvezetőként. Ennyi lelki sérült, feltárulkozó embert és fura sorsot, amit az éjszaka gyomra kivet magából a pult elé, ritkán látni a napfényben. Ez volt az igazi iskola. Most gazdasági ügyek, papírmunka és néha egy-egy eset.

A nő leteszi a telefont.

Volt egy srác, aki felakasztotta magát. Persze levágták. Bekerült pszichóra, szétgyógyszerezték, aztán kirakták.

– Segített bárki is? – kérdezte akkor a nő.

– Felírtak gyógyszert – mondta a fiú. Aztán mesélt tovább. Az apja minden nap megverte gyerekkorában, fóliásátorban laktak. Elmondta, mi történt vele, milyen nyomorban és kilátástalanságban él most. A nő látta a szemét, jobb életet szeretne, ennyi. Szpídes, érzékeny, cigány. A lelkükkel nem törődik senki.

A nő meghallgatta. Sokszor. Járt le, elkezdett munkát keresni. Most dolgozik. Dolgozik magán, dolgozik a munkahelyén, dolgozik, hogy kikerüljön a mókuserékből.

A nő bátorítja. Támogatja. Melléáll. Semmi több.

Egyszer, amikor beszélgettek, a srác csak nézett hosszan a beszélgetés végén. Majdnem elsírta magát.

– Olyan, mintha glória lett volna feletted. Tudod, mint a szentképeken. Egy pillanatra olyan volt – mondta akkor a szpídes cigány. Aztán elbúcsúzott. Nem volt beállva, már egy ideje nem, és épp dolgozni indult, el kellett érni a buszt.

A nő csak ingatta a fejét. Olyanok, mint a gyerekek.

Nézz bele a szemükbe.

(Csilla)

Móni

Zene

A zene mindenkié.

Teljesen mindegy a tehetség, a lényeg az öröm. A zenei élmények tisztítanak, a hangok tisztítanak, a rezgés, a ritmus, a harmónia átjár. Az, hogy hangot adok. Magamból. Én csinálom. Nem kell itt művésznak lenni, ide lejössz, hogy időt tölts, társaságot találj, pingpongozz, beszélj, vagy akár zenélj. Ez a hely nem a zenéről szól, de lehet zenélni is.

Bárki zenélhet, ha örömet okoz neki, csinálja.

Volt egy 14 éves lány, ma már 16. Itt tanult meg citerázni, mert szereti. Kottát olvas. A munkatárs, aki tanította, önkéntesként került ide, Nagykőrösön végzett kántor, fiatal nő. A zenében testvéri viszony van, mintha idősebb testvér lennél, nem pedig tanár a katedrán. Mégis tanítasz. Bevezeted a hangok vibráló, csilingelő, mágikus világába. Nem kell művésznak lenni. Elég a feloldódás, a türelem gyakorlása, az újdonság és a siker megélése, hogy hangokat gerjesztek.

A zene mindenkié. Próbáld ki, nagyot üt.

(Móni)

Jldi

Mert kell egy hely

Hogy számomra mi a Tisztás? Egy hely. Mert kell egy hely.

Bejön Geri, megáll az ajtóban, szorong, fél, gyanakszik. Otthon nem jó, a suliban nem jó, mi lesz itt? Eltelik fél év.

Bejön Zoli, megáll az ajtóban, szorong, fél, gyanakszik. Geri odalép hozzá, üdvözlí, kártyázni, csocsózni hívja. Zolinak jól esik, hogy valakit érdekel, ki ő.

Mióta Geri belépett az ajtón, fél év telt el. Kinyílt a világ, színesebb lett, tele új lehetőségekkel. Kiderült, hogy lehet úgy is emberek között lenni, hogy az jó. Itt biztonság van, itt elfogadnak. Ha megszólnak valamiért, akkor is tudom, hogy szeretnek. Hogy ide tartozhatok. Itt kapok. Kiderült, hogy céljai is lehetnek az embernek, amikért még tehet is. Kiderült, hogy egyetemre is lehetne járni. Kiderült, hogy fel is vesznek. Kiderült, hogy kenuzni is meg lehet tanulni. És még az is megtörténhet, hogy valaki tehetségesnek tart. Van olyan, hogy támogatnak, hogy biztatnak és kezet nyújtanak. Van, tényleg van.

Zoli eleinte nem sok kedves vagy figyelmes gesztust csillogtatott meg. Azt gondolta, ha beszólogat az embereknek, attól jó fej lesz. Persze, mert ezt tanulta. Ezt látta. Ezt tapasztalta a saját bőrén. Eltelik fél év.

Bejön Zsuzsa. Kedves, mosolygós lánynak tűnik. Miért nem hozza a barátait is? Geri és Zoli társasozni hívják. Nevetnek. Délután sétálni indulnak. Mert még jó együtt lenni.

Kockajátékozunk. Zoli pontot szerezhette tőlem, de nem teszi. Pedig azzal nyerhetne. Nem teszi, mert nem akarja tőlem elvenni a pontot.

– Zoli, hogy-hogy nem veszed el a pontot kaján nevetéssel, mint fél éve?

– Nem tudom... Mert az nem jó.

(Zoli)

Kata

Mások világa

Késő délután van. Nyílik az ajtó.

– Hadd maradjak itt. Ha otthon maradok, nem tudok nemet mondani – mondja a kamaszfiú, aki szinte beesik az ajtón.

– Mi baj? – néz rá a harmincas nő. Éppen pályázatot ír.

– Muterék megint piálnak. Mostohafater itat engem is. Nem tudok nemet mondani. Kérlek, hadd maradjak itt.

A srácon látszik, hogy be van piálva. Nem mattkész, de spicces. És rémült.

A harmincas nő elgondolkozik.

– Tudod, hogy ide csak akkor jöhet le bárki, ha józan. Se pia, se motyó, se gyógyszer.

– Tudom, persze. De itt biztonságban érzem magam, Nem tudom, hova menjek. Szédülök, nem akarok inni.

Haza kéne küldeni, és megmondani neki, hogy jöjjön másnap. Piált. Pedig már régóta lejár.

– Mit szeretnél?

– Csak itt maradni. Leülni. Itt biztonságban érzem magam.

A harmincas nő, a hely szakmai vezetője elgondolkozik. Ez a srác sokat kap itt a többiektől. Leginkább külön srácok járnak ide, de itt mindenki egyforma lesz. Annyira el tudják egymást fogadni. Mindenki más, mint a korosztálya, kívül is, belül is. Sokszor egyedül vannak, nem tudják elmondani, ami bennük van, de itt ráéreznek egymásra. Mások világa, egymással.

Azok találják meg minket, akiknek szüksége van ránk.

– Tudod, mi a szabály.

– Tudom.

Nem az ember van a szabályért, hanem a szabály az emberért.

A világ ezt már rég elfelejtette. A nő sóhajt. Rugalmasság, gondolja.

– Persze, maradj nyugodtan – mondja, és leülteti a srácot.

A fiú arca kisimul.

– Köszönöm.

(Kata)

*az író, a mentor és
a határidő*

*A szorongás fekete madara
téli csőrével lelkiünk*

Nem sűrgetlek, de az idő igen...

Majd jelentkezz!

Üdv

Old dzsanki

(az író, a mentor és a határidő)

Isti

Tél

(Utószó helyett)

A két városi fiatal télvíz idején érkezett Hidasra. A lány vékony volt, remeggett, a fiú pedig úgy nézett ki, mint a rongyos, szélfúttá madárijesztő a falu határában. Drogosok voltak. A lelkész felesége küldte őket, aki a nagyvárosban dolgozott. A nyolcvanas évek közepén járunk, hova máshova küldhette volna őket? Felőlem jöjjenek, mondta a lelkész.

Karácsony előtt voltak. A lelkész nem fűtött, mert kevés volt a pénz. Fogalma sem volt, mit kellene csinálni a fiatalokkal. Amúgy is sok volt a dolga, így leginkább csak együtt létezett velük, és elfogadta őket olyannak, amilyenek.

A két fiatal naphosszat ült a ház egyetlen valamennyire meleg zugában, a fürdőkádban. A bojler működött, meleg víz volt. Ültek ott naphosszat, és járt az agyuk. Vagy épp nem járt, csak kisimultak a gondolataik, mint a víz tükre pár perccel a becsobbanó kő után.

Esténként beszélgettek. A fiú, a lány és a lelkész.

- Hideg ez a falu.
- Az.
- Messze van mindentől.
- Messze, messze. Máshogy élnek itt az emberek.
- Te mit csinálsz itt?
- Prédikálok, keresztelek, temetek, esketek. Kér még valaki tejet?
- Kösz, nem. Fekszünk le.
- Jó éjt!

Így ment minden este.

Aztán a fiatalok visszamentek a nagyvárosba, összeházasodtak, gyerekeik lettek, és a fiú, aki úgy nézett ki, mint a rongyos madárijesztő Hidas határában, később már anyagokkal beszélgetett, a lány pszichológus lett, és élnek azóta is mindannyian, míg meg nem halnak.

(Jrti)

Előszó

Akik sztondulnak, azok velem vannak, tiszteletes úr!

Válaszút Misszió

A srác, akire várunk

Irodai ügyek

Kérjük, hogy drótot vagy dealert ne innen hívj!

Magvetésforgó

Az elején nagyon untam, de már nem bánom annyira

Country music

Ráckeresztúri Drogterápiás Otthon

Pár lépés távolság

Közlekedőedények

Problémamegoldás

Heroinnal Amszterdamba

Karácsony

Konyhaszeminárium

A ketrecharcos

Egy úr a rehabon is úr

Most jöttünk a falvédőért

Ez egy bokor, hallod

Akadnak még hiányosságok, de elhordozzuk

Színház az egész

Munkahősök

Álomelemzés

Az utolsó hajó

Dunaújváros
Legyen már vége
Csiszolhatja, ha akarja
Csajok és pasik
Glória a pultoslány felett

Tisztás
Zene
Mert kell egy hely
Mások világa
A szorongás fekete madara tépi csőrével lelkünk
Tél (utószó helyett)

Válaszút Drogkonzultációs Iroda

A drogzonzultációs irodában Budapesten, a Széll Kálmán tér mellett drog- és alkoholproblémákkal küzdőket, drog- és alkoholfüggőket, illetve hozzátartozókat fogadnak, hogy részükre személyes konzultáció keretében állapottfelmérést végezzenek, tanácsadást vagy ambuláns keretek között megvalósuló felépülési programot biztosítsanak, és szükség esetén az Otthonban történő terápiais elhelyezésben nyújtsanak segítséget.

Hogyan jelentkezhetsz a Kallódó Ifjúságot Mentő Misszióba?

Ha Budapestről vagy Budapest környékéről (30 km-es körzetéből) jelentkezel:

Hívd fel a **224-01-22**-es vagy a **224-01-23-as** budapesti számot, és kérj konzultációs időpontot a bejelentkező munkatárstól. Már a telefonba is jelezheted, hogy rehabilitációs elhelyezés ügyében kérsz időpontot. A kollégák 1-2 napon belül tudnak majd fogadni, és személyesen meg tudjátok beszélni a további teendőket, feltételeket.

Ha vidékről jelentkezel, vagyis Budapesttől távolabb laksz, mint 30 km:

Kérj egy időpontot a 06-1-224-01-22-es telefonszámon (amennyiben könnyen meg tudod közelíteni Budapestet), vagy írd egy kézzel írt önéletrajzot, amelynek a végén jelezd jelentkezési szándékodat és telefonos elérhetőségedet. A levél megérkezése után 1-2 napon belül fel fogja venni veled a kapcsolatot egy munkatársunk, és minden további tennivalót megbeszéltek majd.

A Válaszút Drogkonzultációs Iroda elérhetőségei:

Cím: 1122 Budapest, Csaba u. 3. (a Széll Kálmán tértől egy utcasaroknyira)

• Tel.: 06-1-224-0122 vagy 06-30-639-5362 (éjjel-nappal) • E-mail: valaszutiroda@freemail.hu • Honlap: www.valaszutiroda.hu

NYITVA TARTÁS: Hétköznap 10.00–18.00 óráig fogadjuk klienseinket és hozzátartozóikat

Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió (MRE KIMM) Drogterápiás Otthona

A klasszikus terápiás közösség személyközpontú szemlélettel humanizált csoportjába, 12 hónapos programra várjuk a jelentkezőket. Kompetenciák alapján egyre nagyobb felelősséget vállalva a közösség iránt, a lakók hordozzák és adják át egymásnak a ház értékrendjét és a gyógyulás hitét. Az elő- és utógondozás, a félutas ház és a hozzátartozói csoport részei a terápiás programnak.

Az MRE KIMM Drogterápiás Otthonának elérhetőségei:

Intézményvezető: Victorné Erdős Eszter • Cím: 2465 Ráckeresztúr, Rákóczi u. 45. • Tel.: 06-25-522-100 • E-mail: info@kimm.hu • Honlap: www.drogterapia.hu

MRE Újváros Drogambulancia

Dunaújvárosban, az MRE Újváros Drogambulancia irodájában drog- és alkoholproblémákkal küzdőket, drog- és alkoholfüggőket, illetve hozzátartozókat fogadnak, hogy részükre személyes konzultáció keretében állapotfelmérést végezzenek, tanácsadást vagy ambuláns keretek közt megvalósuló felépülési programot biztosítsanak, és szükség esetén az Otthonban történő terápiás elhelyezésben nyújtsanak segítséget.

Hogyan jelentkezhetsz a KIMM-be?

Ha Dunaújvárosról, vagy Dunaújváros környékéről (30 km-es körzetéből) jelentkezel:

Hívd fel a 06-25-788-962-es vagy a 06-30-490-9326-os dunaújvárosi számot, és kérj konzultációs időpontot a bejelentkező munkatárstól. Már a telefonban is jelezheted, hogy rehabilitációs elhelyezés ügyében kérsz időpontot. A kollégák 1-2 napon belül tudnak majd fogadni, és személyesen meg tudjátok beszélni a további teendőket, feltételeket.

Ha Dunaújvárostól távolabb laksz, mint 30 km:

Kérj egy időpontot a 06-25-788-962 vagy a 06-30-490-9326 telefonszámon (amennyiben könnyen meg tudod közelíteni Dunaújvárost), vagy írd egy kézzel írt önéletrajzot, amelynek a végén jelezd jelentkezési szándékozat és telefonos elérhetőségedet. A levél megérkezése után 1-2 napon belül fel fogja venni veled a kapcsolatot egy munkatársunk, és minden további tennivalót megbeszéltek majd.

Az MRE Újváros Drogambulancia elérhetőségei

Cím: 2400 Dunaújváros, Petőfi Sándor u. 1. • Tel.: 06-25-788-962 vagy 06-30-490-93-26 • Fax: 06-25-788-984 • E-mail: info@ujdrogambulancia.hu •

Honlap: www.ujdrogambulancia.hu

NYITVA TARTÁS: Hétköznap 09.00–18.00 óráig fogadjuk klienseinket és hozzátartozóikat.

Hogy találsz ide?

Ha helyi járással jössz (20, 23, 24, 28, 29, 35), a Magyar úti megállónál szállj le, kövesd az utat az első kereszteződésig, ahol átellenben már látni fogod az *orvosi rendelő* feliratot. A földszinten pedig megtalálsz bennünket.

Ha autóval érkezel, a Magyar út és a Petőfi Sándor utca sarkán találsz minket, a posta mellett pedig le is tudsz parkolni.

Tisztás Közösségi Hely

A Tisztás Közösségi Hely ifjúsági klub, ahol szabadidős programokat kínálunk a fiataloknak. Számptalan lehetőség közül lehet válogatni, mint például csocsó, ping-pong, darts, társasjáték, hangszertanulás, nyelvtanulás, internet, kötetlen és segítő beszélgetések, önismereti csoport, dráma, tánc, filmklub, kreatív foglalkozások (origami, festés, díszkészítés, varrás stb.), bibliacsopot, kültéri programok (kirándulás, barlangászat, vitorlázás, kenuzás, kalandpark, falmászás, paintball stb.), pihenés, teázás. A részvétel ingyenes.

Elérhetőségeink

Cím: 1011 Budapest, Szilágyi Dezső tér 3. • Tel.: 06-30-950-2044 • E-mail: tisztashely@gmail.com • Honlap: www.tisztashely.hu • Facebook: Tisztás Közösségi Hely

NYITVA TARTÁS: Keddtől péntekig: 14.00–18.00

ISBN ??????

Kiadja a Magyarországi Református Egyház Kallódó Ifjúságot Mentő
Misszió

Felelős kiadó: Victorné Erdős Eszter

Fedélterv és tipográfia: ???

Nyomtatta és kötötte a 2014-ben

Felelős vezető: ???